

34- CÁC CUỘC BỘI GIÁO

LẦN THỨ NHẤT (TI 3:7-11)

Trong phần này chúng ta thấy Israen định cư giữa những dân Syria. Có vẻ như họ quá sẵn sàng sống chung hòa bình với những dân này và không phải làm một cố gắng nhỏ nhoi nào để kiến tạo hòa bình. (3:5-8). Họ thông gia với những dân này để tạo thế đứng an toàn hơn. Họ buôn bán người Emori, Khivi, Pơritdi. Họ không cần phải vạch đường biên để công việc chạy êm ả. Kể đến họ chấp nhận tôn giáo của dân láng giềng (3:7) và những phong tục xấu xa của họ. Nhưng không lâu sau đó người Mesopolitamia bắt đầu áp bức họ (3:8). Israen nhận ra họ đã có một Thiên Chúa Đấng mà họ đã rời bỏ. Israen là một dân hoang đàng. Họ đã bỏ Thiên Chúa Đấng mà sự hiện diện của Ngài trước kia bảo đảm cho họ chiến thắng. trong tám năm họ bị áp bức bởi những dân phương bắc. Tình trạng càng ngày càng tồi tệ hơn.

Từ phía cực nam Chúa gởi trợ giúp để trả lời sự van nài khẩn khoản của họ. (3:9). Người giải phóng là Ônien, cháu của ông Calép. Chắc chắn ông ta thường xuyên đụng độ với quân cướp Ả rập từ vùng sa mạc. Thần khí của Đức Chúa ở trên ông và ông đã lãnh đạo Israen, và ông đã xuất trận (3:10). Trước hết ông cầu nguyện, rồi mới xuất trận. Khi chúng ta thấy một đoàn quân cúi đầu cầu nguyện, như quân Thụy sĩ làm ở Morat, quân Tô cách Lan tại bannockburn, và quân của đại tướng MacArthur ở Phi luật tân, chúng ta thấy đức tin trong khí thế và dũng lực của họ vì họ cảm nhận được họ tùy thuộc vào Chúa.

Quan tâm đầu tiên của Ônien là dẹp bỏ việc thờ ngẫu tượng của Israen và dạy họ lề luật của Chúa và nhắc nhở họ về ơn gọi làm một quốc gia. Không bao lâu sau thành công và chiến thắng là của họ. (3:10-11)

Ônien, vị quan án đầu tiên, là một trong những người giỏi nhất. Ông dẫn Israen tới trình độ cao hơn của việc tôn kính Thiên Chúa và chương trình của Ngài. Bốn mươi năm được bình yên theo sau đó.

Không ai có thể phục vụ quê hương mình thực sự nếu người đó không biết kính sợ Chúa và yêu sự công chính hơn quê hương.

LẦN THỨ HAI (TI 3:12-31)

Chúa dùng nhiều loại người để giải thoát dân Ngài. Quan án thứ hai của Israen, Ehút, khác hẳn Ônien, ông là vị quan án không lời trách mắng.

Thời gian yên ổn lâu dài sau khi quân của Mesopotamia bị triệt thoái làm cho dân chúng rơi vào sự sung túc và sa sút tinh thần lần nữa (3:12). Lần này người Môáp hưởng dẫn cuộc tấn công. Hình phạt lâu mười tám năm. Lần nữa dân lại kêu cầu lên Chúa, và Ehút là vị cứu tinh. Người thuộc tộc Begiamin này dùng phương thế riêng là ám sát vua Môáp. Mùi tanh tươi của tội ác ông xông lên mũi chúng ta. Nhưng tám mươi năm yên bình cho Israen tiếp theo sau đó. (3:31).

Samga, người của gậy thúc bò, kế nghiệp. (3:31).

LẦN THỨ BA (TI 3: 4-5)

Bây giờ nữ ngôn sứ xuất hiện trong Israen (TI 4:4). Bà là một trong những người phụ nữ hiếm hoi mà trái tim bị đốt cháy với lòng nhiệt thành khi trái tim của nam nhi bị thoái chí. Nhiều nữ hoàng, như Elizabeth II, đã cai trị với danh dự và khôn ngoan, và thường thường tiếng nói của phụ nữ đánh động sâu xa lòng người nên nó vực dậy các quốc gia.

Israen bị áp bức hai mươi năm (TI 4:3). Sự áp bức thật tồi tệ dưới quyền của Xisora. Họ lại kêu cầu Chúa lần nữa và Chúa đã nghe. Lần này câu chuyện giải phóng đầy đầy chuyện lãng mạn và thi ca. Đơbôra, con gái của dân, được dân tín nhiệm đến độ bầu lên làm quan án cho họ.

Đơbôra kêu ông Barác giúp bà. Họ cùng nhau giải phóng Israen khỏi áp bức. Đất đai đầy đầy những người Canaan hư hỏng đến nỗi đường xá không dùng được nữa. Chiến tranh khắp nơi, và dân Israen không kháng cự nổi và bị đè bẹp; nhưng Chúa đã giải thoát họ.

Sau khi Giavin, vua Canaan, bị thua trận và chín trăm chiến xa của ông biến thành lưỡi cày, chúng ta kỳ vọng rằng Israen cuối cùng sẽ làm một khởi đầu để hoàn tất sự nghiệp thực sự của mình. Các bộ lạc đã học được bài học thứ ba và bây giờ nên biết sự nguy hiểm của việc từ bỏ Thiên Chúa. Không có Chúa họ sẽ trở nên yếu đuối như một em bé. Chẳng lẽ đến bây giờ mà họ không biết uốn mình trước Chúa ư? Nhưng chưa đâu. Chưa cho đến hơn bốn mươi năm. Cuộc cải cách thực sự chưa đến. Nhưng công việc của bà Đơbôra không vô ích. Bà phá huỷ bàn thờ của dân ngoại

và cải tạo đất đai. Ở đâu cũng thấy dân Israen cày bừa đất mới, xây dựng nhà cửa, sửa sang đường xá. Nhưng họ vẫn rơi vào thói quen cố hữu là hợp tác thân thiện với dân Canaan.

Theo sau cuộc giải phóng khỏi thân phận tôi đòi đất nước được yên hàn bốn mươi năm.

LẦN THỨ BỐN (TI 6-8:32)

Nhưng rồi cuộc bội giáo lần thứ bốn xảy ra (6:1). Lần này vị cứu tinh là Ghít-ôn, một nông gia tầm thường. Người Madian cầm giữ dân Israen làm nô lệ bảy năm. Khủng khiếp đến độ dân chúng phải trốn vào hang động và hốc đá và bị săn bắt trên núi. Lần nữa họ lại kêu gào đến Chúa. Ông Ghít-ôn được kêu gọi hành động để giải thoát dân. Ông kéo đồ bần thò thần Baan và phục hồi việc thờ phượng Chúa. Câu chuyện về trận chiến này là một trong những câu chuyện làm say mê nhất trong lịch sử. Hãy đọc lại chuyện Ghít-ôn và đội quân 300 người với bình rỗng và tù và làm nên chiến công. (7:7-24).

Sau cuộc chiến thắng vang dội trên dân Madian, dân Israen định tôn Ghít-ôn lên làm vua nhưng ông đã từ chối. Ghít-ôn không phải là người hoàn hảo. Chúng ta tìm thấy trong tài liệu có nhiều việc ông không nên làm, nhưng ông tin tưởng vào Chúa nên được Chúa tôn vinh và Ngài đã cho tên ông một chỗ xứng đáng trong Ngôi đền Đức tin trong thư gửi tín hữu Do thái (11:32)

Các cuộc đào bới khảo cổ cho chúng ta biết đời sống và tài sản bấp bênh thế nào vào thời điểm đó. Không có một tổ chức phòng thủ nào để chống lại người Madian là dân liên tục cướp phá Israen. Dân chúng trú ẩn trong hang động và hốc đá.

LẦN THỨ NĂM (TI 8:33-10:5)

Lần thứ năm chúng ta thấy dân ngay lập tức rơi vào việc thờ phượng ngẫu thần Baan sau cái chết của Ghít-ôn. Tài liệu ghi lại...*Sau khi ông Ghít-ôn qua đời, con cái Israen lại dâng điem với các Baan, và tôn Baan Bovít làm Chúa của mình* (8:33). Đã xảy ra thường xuyên ảnh hưởng cá nhân của một anh hùng dường như là tất cả khi còn sống nhưng sẽ tàn mau khi họ qua đời.

Ghít-ôn là một trong những quan án thành công nhất giữ gìn được tôn ti trật tự, và đất nước bình yên trong bốn mươi năm. Nhưng ngay sau khi đám tang ông kết thúc hỗn loạn bắt đầu. Không có một người cai trị chính danh nào kế nghiệp. Ghít-ôn để lại rất nhiều con, nhưng không ai trong họ có thể nối nghiệp ông. Avimeléc, con Ghít-ôn, là một người không nguyên tắc và tàn ác, đã lập liên minh tại Sikhem và tự phong vương. Ông cai trị ba năm bằng chuyên chế. Ông đã bị giết bởi một phụ nữ và chu kỳ của bốn mươi lăm năm an bình theo sau dưới quyền xét xử của Tola và Gia-ia.

Người bạn rộn là người đưa thế giới tiến lên.

LẦN THỨ SÁU (TI 10:6-12:15)

Trong lần bội giáo thứ sáu chúng ta thấy dân chúng hầu như hoàn toàn dâng mình cho ngẫu tượng. Tình trạng của họ thật khủng khiếp. Chúa gửi hình phạt lần này từ dân Philitinh trong mười tám năm. Cuối cùng, đau khổ cùng cực, họ kêu cầu Chúa. Lần đầu tiên được ghi nhận là Ngài từ chối nghe họ và nhắc nhở họ về việc Ngài đã giải thoát họ đi giải thoát họ lại thế nào (TI 10:13). Thái độ thực sự của Đức Chúa đối với họ được tìm thấy trong lời phát biểu này *"Người không dằn lòng được trước sự đau khổ của Israen"* (10:16)

Sự giải thoát đến từ Gíp-tác. Dân Do thái luôn sản sinh những người có lòng nhiệt thành tôn giáo cuồng tín. Người Ả-rập bây giờ cũng giống như vậy. Họ có thể bị kích động về một cuộc thánh chiến trong đó hàng ngàn người bị tiêu diệt. Với cuộc thánh chiến cho Allah và vị Tiên tri, họ quên sự sợ hãi. Họ vừa hung tợn vừa rộng lượng. Họ nâng mình lên tới đức tin lớn lao, rồi chìm xuống trong đam mê trần tục. Chúng ta thấy loại người này trong Đovôra, Đavít, Eliza và Gíp-tác. Lịch sử của Gíp-tác đầy đầy điều thú vị. Ông là người của táo bạo khác thường. Đọc câu chuyện về những lời thề và những chiến thắng của ông, đặc biệt lời thề có liên quan đến đứa con duy nhất của mình (TI 11:30-40). Sau cuộc chiến thắng vĩ đại Gíp-tác cai trị Israen chỉ có sáu năm.

LẦN THỨ BẢY (TI 13-16)

Cuộc bội giáo lần thứ bảy mở đầu với những lời này *"Con cái Israen lại làm sự dữ trái mắt Đức Chúa"* (13:1). Lần này họ được dạy dỗ bởi người Philitinh và sống dưới sự áp bức tàn tệ của họ trong bốn mươi năm. Và ở đây chúng ta đọc thấy câu chuyện của Samsôn. Chuyện của ông được làm đầy bởi cơ hội và thất bại. Người này được chọn bởi Thiên Chúa trước khi được sinh ra, để giải thoát Israen khỏi tay người Philitinh (13:5).

Vào thời đó mọi việc đều tùy thuộc vào sức mạnh của cơ bắp. Cơ bắp làm nên thủ lĩnh vĩ đại. Trong trường hợp này Chúa dùng nó để khởi đầu sự giải phóng khỏi tay người Philitinh. Mọi thứ đều nghiêng chiều về Samsôn, nhưng ông đã kết ước với đồng mình bất xứng cái làm ông rớt đài. Lần thất bại cuối cùng xảy ra tại Ga-da (TI 16). Không có gì bi thiết hơn Samsôn, bị mù và bị xích, kéo cối xay trong nhà người Philitinh, trong khi ông phải giải phóng nước mình khỏi tay họ (TI 16:20,21).

Câu chuyện kết thúc với Samsôn và được mở lại trong 1 Samuen. Những chương còn lại, và sách Rút, có chỗ niên đại của chúng trong giai đoạn này.

PHỤ LỤC (TI 17-21)

Những chương cuối này cho chúng ta một bức tranh hỗn loạn và rối rắm. Israen đã lìa bỏ Chúa và bây giờ chúng ta thấy được chiều sâu mà họ đã chìm xuống. Trong TI 17:6 bạn sẽ tìm thấy lý do cho tất cả chuyện này.

Thứ nhất, chúng ta thấy rối rắm trong đời sống tôn giáo của quốc gia (17,18).

Thứ hai, chúng ta thấy rối rắm trong đời sống luân lý của quốc gia (19).

Thứ ba, chúng ta thấy rối rắm trong đời sống chính trị (TI 21).

Những biến cố này chắc chắn xảy ra ngay sau cái chết của ông Giô-suê. Nó cho chúng ta bức tranh hoàn cảnh nội tại của dân được chọn. Câu chuyện của sự tái phạm cá nhân theo sau sự tái phạm của quốc gia.

Chương cuối cùng chứng minh rằng con cái Israen đánh mất đường về nhà Chúa, họ chìm xuống thật sâu. Chúng ta thấy sự bất tin, sa ngã và tước đoạt! Nhưng Chúa thương dân Ngài.

Lịch sử của giáo hội qua các thời đại giống như vậy với các vị thánh như Phanxicô Assissi, Đaminh, Anphôngsô... là những vị cứu tinh. Tiểu sử của những Kitô hữu trong những hoàn cảnh đời sống đó cũng giống như thế. Chúa mở cánh cửa và ban ân sủng cho những công cuộc vĩ đại. Rồi chúng ta quên Chúa và bắt đầu những quan tâm trần thế về chúng ta. Những cái đó làm chúng ta lạc lối và thua trận. Nhưng Chúa nghe lời kêu cứu của lòng thống hối của chúng ta và lại phục hồi sự ưu đãi chúng ta lần nữa.

TÌM HIỂU SÁCH RÚT

Câu chuyện thú vị này nên đọc trong sự liên kết với chương đầu của sách Thủ lĩnh khi không nghi ngờ gì nó cho chúng ta ý tưởng về đời sống đối nội của Israen vào giai đoạn hỗn loạn đó. Samuen có thể là tác giả của cuốn sách này, nhưng không ai biết ở đâu và khi nào nó được viết ra. Cuốn sách này được viết trên những cuộn khác nhau, và được đọc vào dịp Lễ Ngũ Tuần, lễ hội mùa gặt.

Bà Rút là bà cố của vua Đavít. Cuốn sách này thiết lập phả hệ của vua Đavít, tổ tiên của ĐKT. Nó kể về khởi nguyên của gia đình của Đấng Messiah trong quốc gia Messiah trong đó, hơn một ngàn năm sau, Đấng Messiah sẽ chào đời.

Có một vài điểm thú vị được ghi nhận trong cuốn sách này. Rút là người Môáp. Dân này là hậu duệ của ông Lot. Họ là dân ngoại. TC, trong việc thiết lập một gia đình trong đó sẽ sản sinh ra Đấng Cứu Thế, đã chọn một người con gái ngoại đạo đẹp, dẫn cô tới Belem và làm cho cô thành cô dâu của Bôát. Đây là hồng ân của Chúa. Ngài nhận Dân ngoại vào gia đình của ĐKT. Dĩ nhiên chúng ta biết rằng mặc dầu Rút sinh ra là dân ngoại, qua người chồng trước, hay Naomi, bà học biết Thiên Chúa thật.

Bô-át là con của Raháp, cô gái điếm ở Giêrichô (Xem Mt 1:5). Nên chúng ta thấy bà cố của vua Đavít là người Môáp và ông cố của vua có nửa dòng máu Canaan. Điều này được tìm thấy trong huyết thống của Đấng Cứu Thế.